

OSAVUOTISKATSAUS 1.1.-30.9.2018

toimitusjohtaja
Kari Sainio
22.11.2018

Sisältö

- Avainluvut ja Q3 lyhyesti
- Strategiset tavoitteet
- Toimenpiteet
- Liiketoimintakatsaus
- Näkymät

Avainluvut ja Q3 lyhyesti

Avainluvut

	Q3 2018	Q3 2017	Q1-Q3 2018	Q1-Q3 2017
Liikevaihto, 1 000 euroa	3 167	3 339	9 731	9 993
Laaja voitto, 1 000 euroa	-5 065*	109	-6 515*	-788
Tulos/osake, euroa	-0,50	0,00	-0,68	-0,09
Oman pääoman tuotto, % p.a.	-22,7	0,5	-9,6	-1,2
Maksettu osinko/osake, euroa	0,00	0,03	0,00	0,09
Bruttovuokratuotto, %	7,3	7,0	7,2	7,0
EPRA tulos, 1000 euroa	331	582	1 154	1 051
	30.9.2018	31.12.2017		
Sijoituskiinteistöt, 1 000 euroa	191 994	199 617		
NAV / osake, euroa	9,04	9,72		
Luototusaste (LTV), %	52,3	53,0		

* Sisältää laskennallisen verovelan

Rakennemuutos ja laskennallisen verovelan kirjaus

- Yhtiökokous päätti 10.9.2018 mm. yhtiön nimenmuutoksesta, yhtiöjärjestyksen muuttamisesta ja yhtiörakenteen muuttamisesta listatusta kiinteistörahastoyhtiöstä tavanomaiseksi pörssiyhtiöksi.
- Helsingin Pörssi hyväksyi uudelleenlistautumisen ja muutokset rekisteröitiin kaupparekisteriin 1.10.2018.
- Yhtiörakenteen muutos aiheutti n. 4,4 miljoonan euron kertaluonteiset kulukirjaukset Q3:ssa. Siitä 4,2 miljoonaa euroa oli laskennallisen verovelan kirjaus. Koska verovelka on laskennallinen, sillä ei ollut kassavirrallista vaikutusta. Sen sijaan se pienensi tulosvaikutteisena omaa pääomaa ja verovelka kirjattiin pitkäaikaiseksi velaksi taseeseen.

Q3 lyhyesti

- Liikevaihto (3,167 k€) Q3:ssa oli alhaisempi kuin edellisellä vuosineljänneksellä Q2 (3,270 k€).
- Operatiivinen EPRA-tulos (331 k€) laski verrattuna edellisen vuosineljänneksen EPRA-tulokseen (566 k€). EPRA-tulosta painoivat rakennemuutoksesta aiheutuneet kertaluonteiset kulut.
- Huoneistomyynti (1,5 M€) Q3:ssa oli pienempi kuin edellisellä vuosineljänneksellä Q2 (2,0 M€).

Ulkopuolinen arvio kiinteistökannan arvosta

- Yhtiö sai JLL:ltä ulkopuolisen arvion kiinteistökannan arvosta per 30.9.2018.
- Se oli 187,0 miljoonaa euroa eli 5,0 miljoonaa euroa (2,6 %) alhaisempi kuin yhtiön oman arvostusmenetelmän arvio, joka on 192,0 miljoonaa euroa.

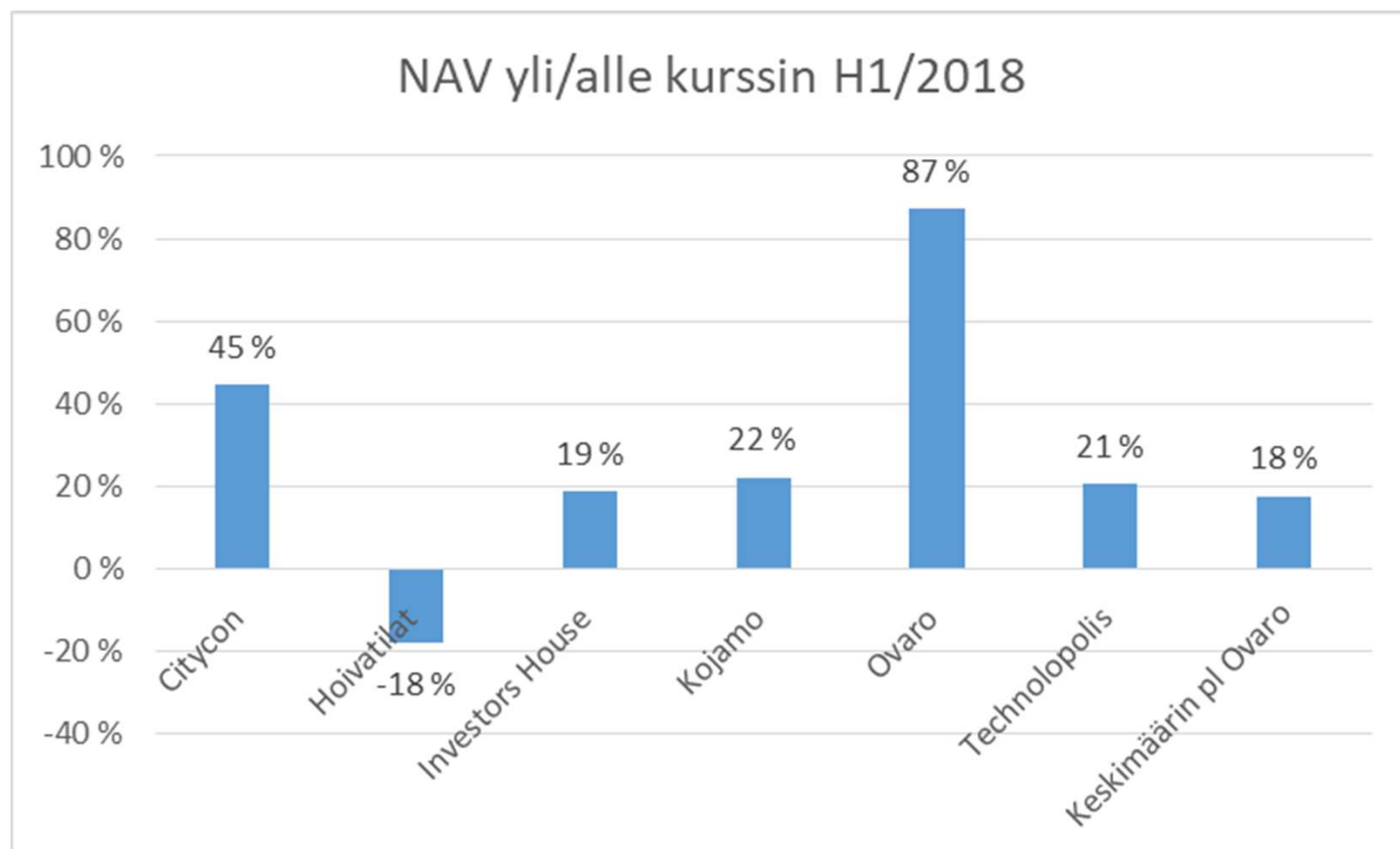
Strategiset tavoitteet

Strategiset tavoitteet 2018 - 2021

- Ydintoiminnan vuokrauksen tehostaminen ja salkun kehittäminen (ostot, myynnit, kehityshankkeet)
- Muun toiminnan omistuksista luopuminen n. kolmen vuoden kuluessa
- Operatiivisen tuloksen (EPRA) moninkertaistaminen 2017 verrattuna
- Omavaraisuus min 45 % ja rahoituskustannusten alentaminen
- Saneerauksen jälkeinen oman pääoman tuottotavoite 10 %
- Voitonjako joko osinkoina tai omien osakkeiden ostamisena
- OVAROSTA TEHDÄÄN NORMAALI KIINTEISTÖSIJOITUSYHTIÖ.

Normaaliksi kiinteistöyhtiöksi = iso omistaja-arvon mahdollisuus

Strategiset tavoitteet - vaiheistus

- 2018-2019 saneeraus – NAV-alennuksen syiden poisto kannattavuutta parantamalla
- 2020-2021 kasvun käynnistäminen – kassavirrallisen tuloksen ja osakekohtaisen NAVin parantaminen

Toimenpiteet

Ydintoiminta ja muu toiminta per 1.10.2018

Omistukset	Kohteita	Bruttoarvo	Yhtiölainat	Nettoarvo	Huoneistoja	Pinta-ala
	kpl	MEUR	MEUR	MEUR	kpl	m2
Ydintoiminta	56	112,3	20,5	91,8	1 311	81 851
Muu toiminta	71	79,7	44,6	35,1	275	20 382
Koko kanta	127	192,0	65,1	126,9	1 586	102 233

Ydintoiminnan kohteet

- Soveltuvuus vuokraukseen
- Pääosin pieniä asuntoja
- Merkittävä omistusosuus
- Jo hyvä tai hyvä potentiaalinen vuokratuotto
- Positiivinen kassavirta

Muun toiminnan kohteet

- Omistusasunnoiksi sopivia, uudehkoja ja pääosin isoja asuntoja
- Yhtiöllä vain muutama asunto yhtiössä

Ydintoiminnan kohteet

- Salkkua kehitetään aktiivisesti:
  - Ostot, myös toimitilat mahdollisia
  - Kiinteistönkehittäminen
  - Myynnit
  - Suunnitelmallinen ylläpito

Muun toiminnan kohteet

- Kohteista luovutaan suunnitelmallisesti ja hallitusti yksittäin tai nipuissa n. 3 vuoden kuluessa.
  - Huoneistojen myyntihinnat asetetaan markkina-analyysin perusteella.
  - Analyysit, sen mukainen hinnoittelu ja myynnit ovat jo alkaneet.

Vuokrauksen toimenpiteet

- Vuokrahinnoittelu markkinaehtoisesti, yhtiön ja huoneiston ominaisuudet, sijainti sekä vajaakäyttö huomioiden.
  - Vuokrankorotukset 1.1.-1.4.2019, noin 1.300 sopimusta. Korotuskirjeet on lähetetty.
  - Tyhjät tai tyhjenevät asunnot on jo osin hinnoiteltu markkinaehtoisesti. Hinnoittelu viimeistellään marraskuun loppuun mennessä.
- Vakuuskäytäntö on asetettu markkinaehtoisesti kohteittain tehostamaan vuokrakysyntää.
- Paremmin vuokraukseen kuin omistusasumiseen soveltuvat kohteet on jo siirretty vuokratarjontaan.
- Paremmin omistusasumiseen soveltuvat kohteet laitetaan suunnitelmallisesti vaiheittain myyntiin. Toteutus on jo alkanut.

Ylläpidon toimenpiteet

- Taloyhtiöiden ylläpito-, vuosikorjaus- ja pts-budjettien systemaattinen laatiminen, toteuttaminen ja seuranta.
  - Vuoden 2019 budjettien laadinta alkaa ensi viikolla.
  - Tavoitteena on kiinteistöjen suunnitelmallinen ylläpito.
- Huoneistoremontit kohdennetaan analyysien perusteella ensisijaisesti aina niihin huoneistoihin, joissa investoinnille saatava tuotto on paras mahdollinen.
  - Ohjeistus isännöitsijöille on annettu.
- Vuokraus- ja myyntiremonttien materiaali- ja kalustehankintojen sekä urakoinnin kilpailututetaan.
  - Ohjeistus isännöitsijöille on annettu.
  - Prosesseja hiotaan jatkuvasti.

Liiketoiminta- katsaus

Vuokraustoiminta

- Taloudellinen käyttöaste Q3:lla parani edellisestä vuosineljänneksestä 95,0 %:iin
  - Bruttovuokratuotto 7,3 %
  - Nettovuokratuotto 4,3 %
- Vuokralaisvaihtuvuus Q3:lla nousi edellisestä vuosineljänneksestä ja oli 3,2 %:a

	1.1-30.9. 2018	1.1.-30.9.2017
Bruttovuokratuotto-%	7,2	7,0
Taloudellinen käyttöaste, %	94,9	94,2
Vuokralaisvaihtuvuus/kk, %	3,1	3,2

Huoneistomyynti

- Huoneistomyynti supistui kolmannella vuosineljänneksellä edelliseen vuosineljännekseen verrattuna
  - 14 huoneistoa 10 kohteesta yhteensä 1,5 miljoonaa euroa (Q3 2017: 2,2)
- Huoneistomyynti katsauskaudella 1.1.-30.9.2018 yhteensä 4,8 miljoonaa euroa
- Huoneistomyynti 1.10.–21.11.2018 yhteensä 1,7 miljoonaa euroa

Näkymät ja ohjeistus

Näkymät ja ohjeistus

- **Ohjeistus on ennallaan:**
- Vuoden 2018 operatiivisen tuloksen (EPRA) arvioidaan olevan parempi kuin vuonna 2017.

Ovaro
Kiinteistösijoitus

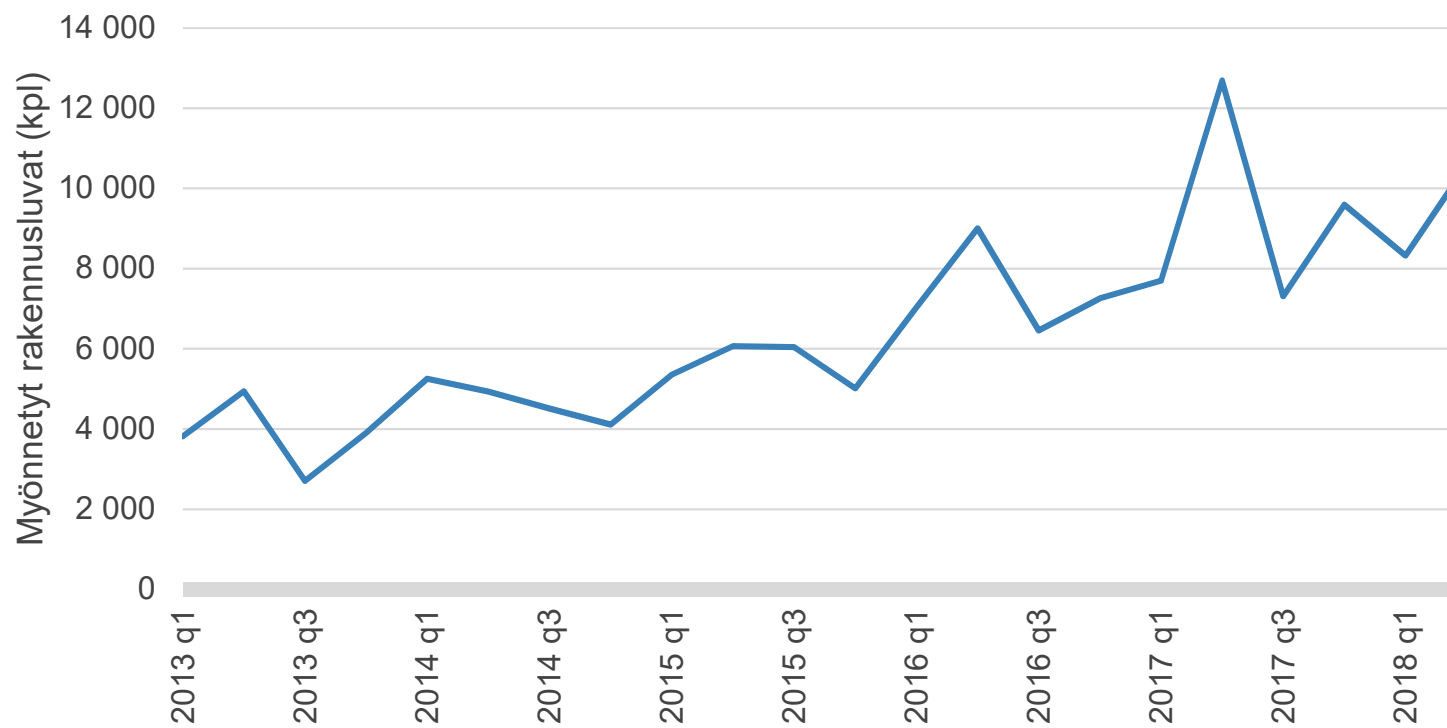
Liitteet

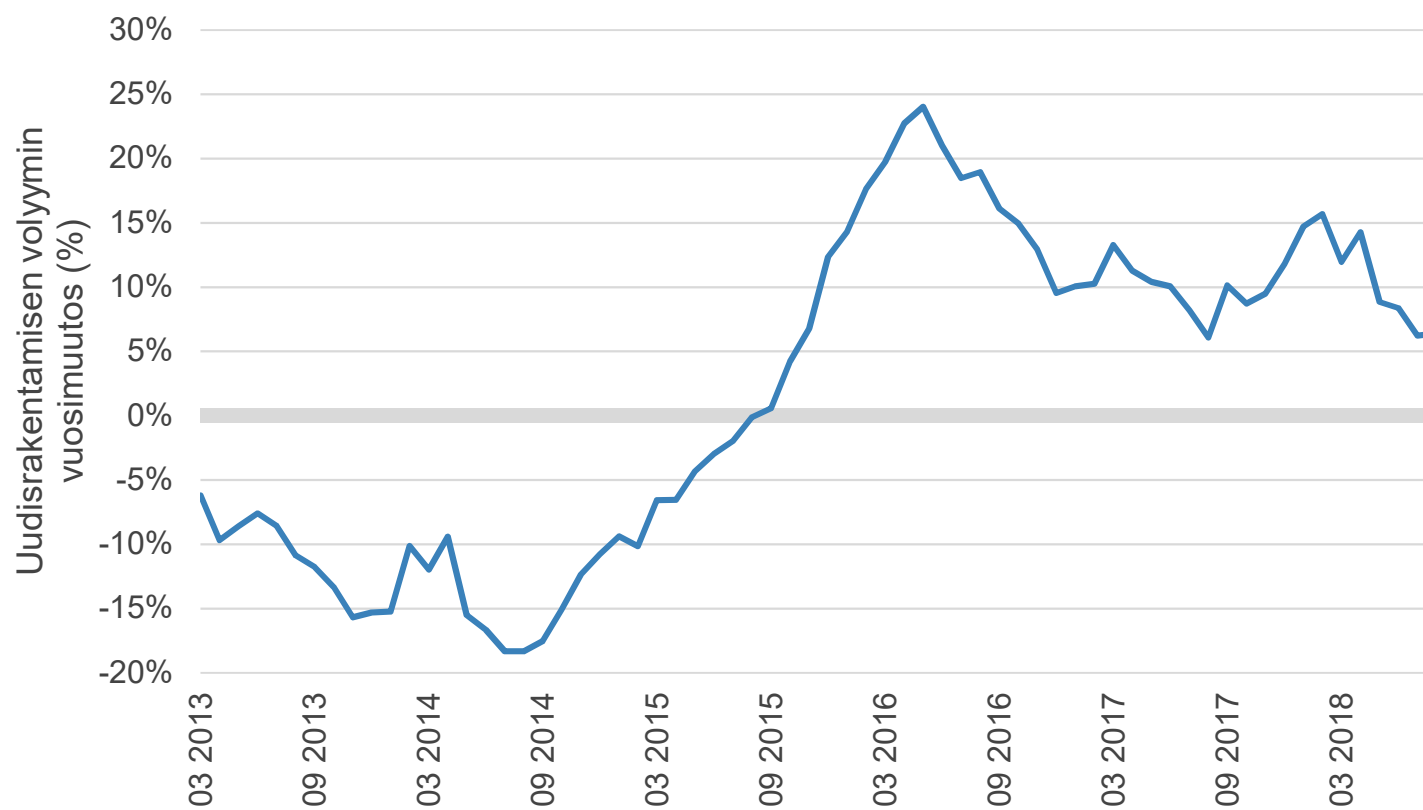
Toiminta-ympäristö

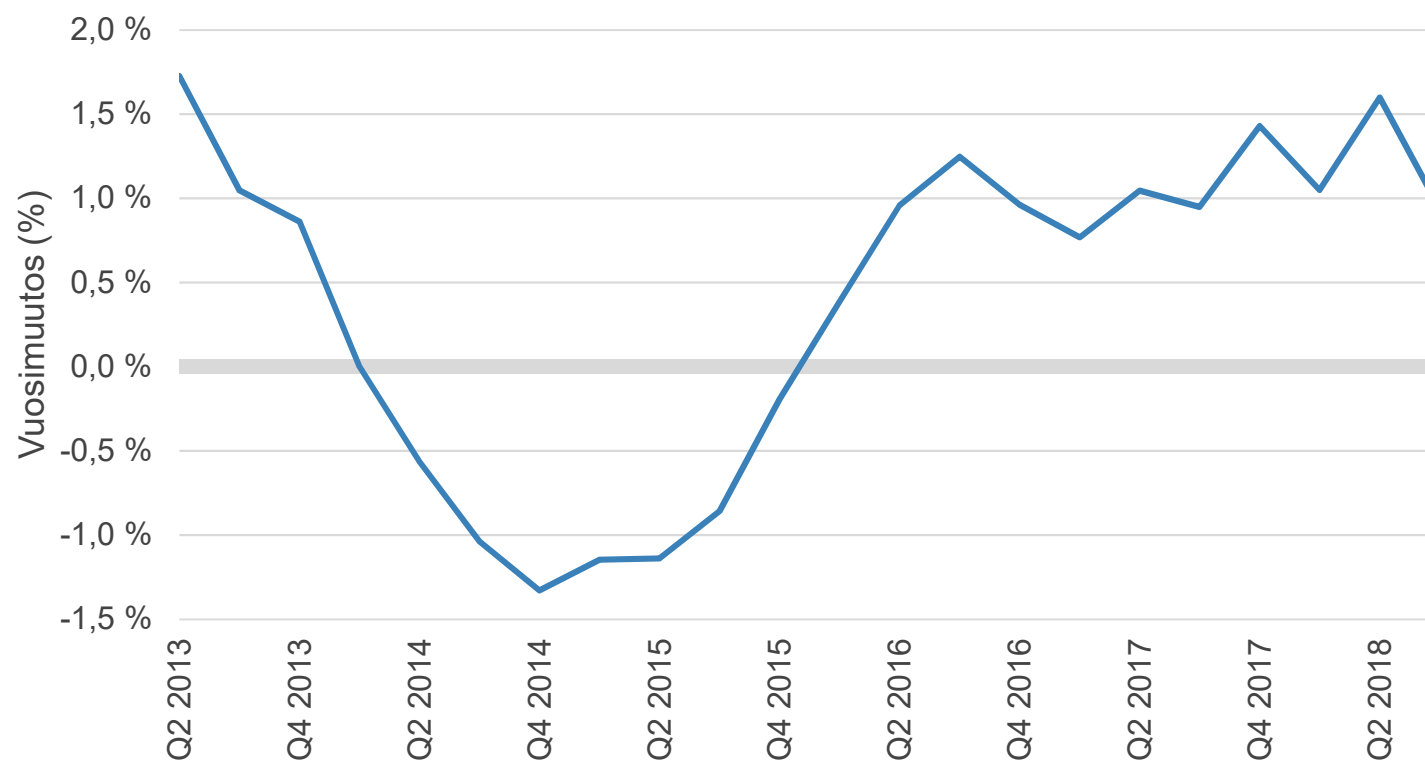
Kerrostaloasunnoille myönnetyt rakennusluvut

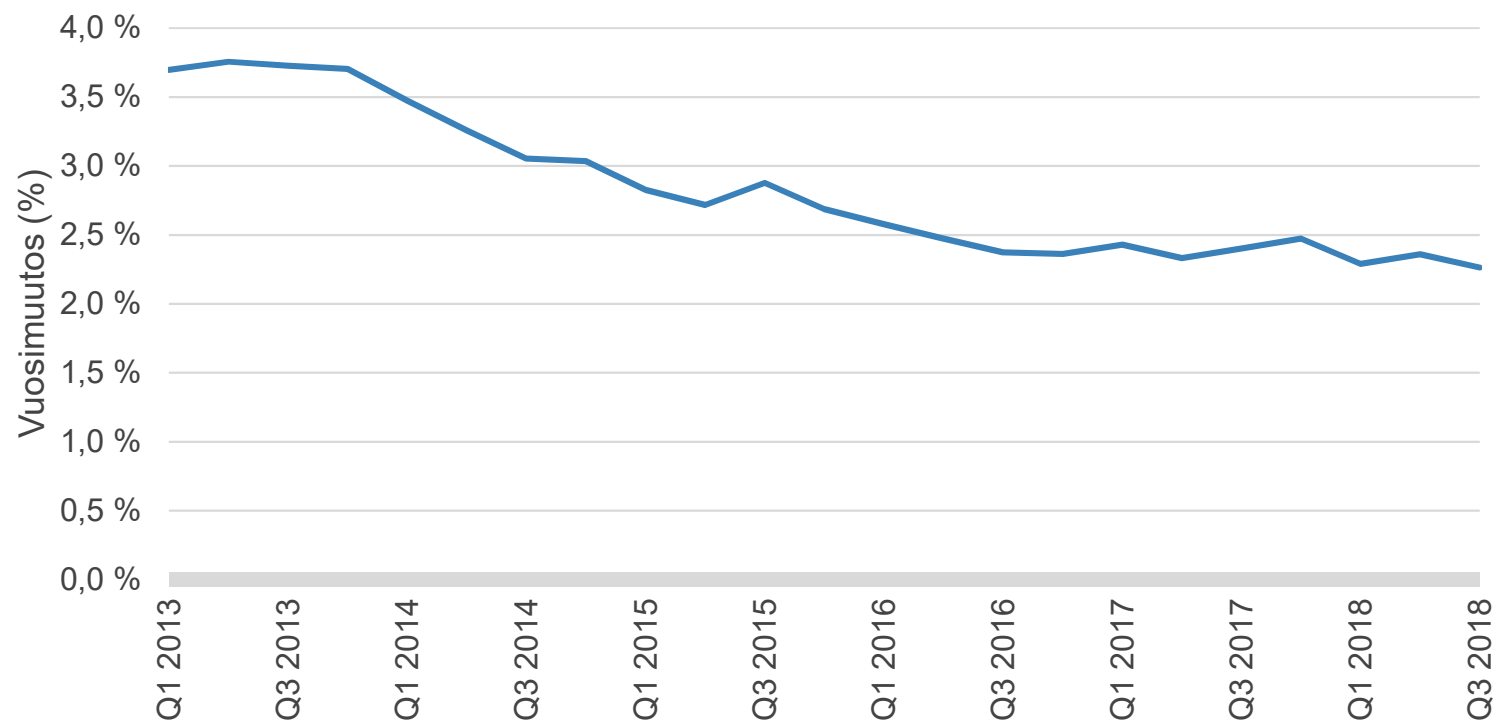
Asuinrakennusten uudisrakentamisen vuosimuutos

Vanhojen osakeasuntojen hintojen vuosimuutos

Vaparaahoitteisten asuntojen vuokrien vuosimuutos

Osake ja osakkeenomistajat

Osake

- Pörssikaupankäynnin määrä vähentynyt edellisvuodesta
- Osakkeenomistajien lukumäärä syyskuun 2018 lopussa 4 800
  - Lokakuu 2013 1 500
  - Lokakuu 2014 5 200
  - Lokakuu 2015 7 200
  - Joulukuu 2016 7 500
  - Joulukuu 2017 4 900

1.1. – 30.9.2018

Päätöskurssi	5,52 euroa
Keskikurssi	5,23 euroa
Vaihto	8,9 milj. euroa
Keskim. Päivävaihto	47 t euroa
Päättävä markkina-arvo	53 milj. euroa

Suurimmat omistajat 30.9.2018

Osakkeen omistaja	Osakkeiden lukumäärä	%
Investors House Oyj*	2 414 582	25,2 %
Ollikainen Pekka	287 440	3,0 %
OP-Henkivakuutus Oy	236 896	2,5 %
ESR Danske Invest Suomen parhaat	230 400	2,4 %
Osuusasunnot Oy	166 200	1,7 %
Orava Rahastot Oyj	154 991	1,6 %
Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag	100 000	1,0 %
Zeroman Oy	100 000	1,0 %
Ström Leif	67 588	0,7 %
Jajopa Oy	65 520	0,7 %
	3 823 617	100,0 %

- Hallituksen jäsenten Tapani Rautiainen ja Petri Roininen määräysvalta yhteisö

Hallintarekisteröityjen osuus osakkeista 2,6 %

Talousluvut

Tuloslaskelman pääkohdat

1 000 euroa	Q3 2018	Q3 2017	Q1-Q3 2018	Q1-Q3 2017
Liikevaihto	3 167	3 339	9 731	9,993
Hoitokulut	-1 365	-1 351	-4 352	-4 473
Arvonmuutokset	-1 146	-451	-3 393	-1 814
Liikevoitto	-150	797	-160	1 458
Rahoituskulut (netto)	-664	-655	-2 092	-2 230
Laaja voitto	-5 065*	190	-6 515*	-788
EPRA tulos	331	582	1 154	1 051
Tulos/osake, euroa	-0,50	0,00	-0,68	-0,09

* Sisältää laskennallisen verovelan

Taseluvut

1 000 euroa	30.9.2018	31.12.2017
Sijoituskiinteistöt	191 994	199 617
Rahavarat	2 980	2 677
Oma pääoma	86 765	93 320
Korollinen vieras pääoma	102 764	107 929
Tase yhteensä	195 976	203 563
Omavaraisuusaste*	44,3 %	45,9 %
LTV*	52,3 %	53,0 %
Nettovarallisuus/osake, euroa	9,04	9,72

Vuokraustoiminta

%	<i>Q3 2018</i>	<i>Q3 2017</i>	<i>Q1-Q3 2018</i>	<i>Q1-Q3 2017</i>
Bruttovuokratuotto	7,3	7,0	7,2	7,0
Nettovuokratuotto	4,3	4,3	4,1	4,1
Taloudellinen käyttöaste	95,0	94,6	94,9	94,2
Vuokralaisvaihtuvuus/kk	3,2	3,4	3,1	3,2

Katsauskauden tunnusluvut

	<i>Q1-Q3 2018</i>	<i>Q1-Q3 2017</i>
Oman pääoman tuotto	-9,6 %	-1,2 %
Osakkeen kokonaistuotto	-9,3 %	-1,1 %
Maksettu osinko, euroa	0,00	0,09
Tulos/osake, euroa	-0,68	-0,09